

**ILO-asiakirja
1/2019**

Suomen ILO-neuvottelukunnan toimintakertomus 2019

Helsinki 2019

ISSN 0782-3290

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
Suomen ILO-neuvottelukunta

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

SUOMEN ILO-NEUVOTTELUKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2019

1. ILO-neuvottelukunnan tehtävät ja työn organisointi

Suomen ILO-neuvottelukunta on Kansainvälisen työjärjestön (ILO) perussäännön ja vuonna 1976 hyväksytyn kolmikantaneuvotteluja koskevan yleissopimuksen nro 144 sekä sitä täydentävän suosituksen nro 152 mukainen asiantuntijaelin. Se avustaa työ- ja elinkeinoministeriötä ILO:n toimialaan kuuluvien asioiden käsittelyssä. Neuvottelukunnan tehtävät on määritelty Suomen ILO-neuvottelukunnasta annetussa asetuksessa (851/1977).

Valtioneuvosto asetti 15.12.2016 Suomen ILO-neuvottelukunnan ajalle 1.1.2017 – 31.12.2019. Neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi 12 muuta jäsentä, jotka edustavat eri ministeriöitä ja työmarkkinajärjestöjä. Suomen Yrittäjät valittiin ensimmäisen kerran neuvottelukunnan varsinaiseksi jäseneksi. Neuvottelukunnan järjestäytymiskokous pidettiin 3.2.2017.

Neuvottelukunta toimii neuvottelu- ja lausunnonantoelimenä asioissa, jotka koskevat:

- 1) vastauksia, joita hallitus antaa Kansainvälisen työkonferenssin työjärjestykseen otettuja asioita koskeviin kysymyksiin ja lausuntoja, joita se antaa konferenssin käsiteltäviksi tulevista tekstiluonnoksista;
- 2) ILO:n hyväksymien uusien yleissopimusten ja suositusten saattamista eduskunnan käsiteltäviksi sekä yleissopimusten ratifioimista ILO:n perussäännön 19 artiklan mukaisesti;
- 3) ratifioimattomien yleissopimusten ja toistaiseksi toteutumatta jääneiden suositusten ottamista uudelleen tarkastettaviksi sopivin väliajoin silmällä pitäen yleissopimusten ratifiointien ja suositusten toteuttamisen edistämistä;
- 4) mahdollisia kysymyksiä, jotka liittyvät Kansainväliselle työtoimistolle ILO:n perussäännön 22 artiklan mukaisesti annettaviin selvityksiin sekä
- 5) ehdotuksia, jotka koskevat ratifioitujen yleissopimusten irtisanomista.

Neuvottelukunta antaa valtioneuvostolle ja työ- ja elinkeinoministeriölle lausuntoja sekä tekee aloitteita asioista, jotka koskevat:

- 1) Suomen edustusta ILO:n työkonferensseissa ja hallintoelimissä sekä sen järjestämissä kokouksissa ja neuvotteluissa;
- 2) ILO:n päämäärien ja toiminnan tekemistä tunnetuksi kotimaassa;
- 3) ILO:n toimintaan liittyviä muita laajakantoisia tai periaatteellisia kysymyksiä sekä
- 4) muita ILO:n toimialaan kuuluvia kysymyksiä, jotka työ- ja elinkeinoministeriö osoittaa neuvottelukunnan käsiteltäviksi.

Neuvottelukunnan kokoonpano on liitteenä 1.

1.1. Työjaosto

Työjaosto valmistelee neuvottelukunnan toimialaan kuuluvia periaatteellisia ja laajakantoisia kysymyksiä ja käsittelee kiireelliset asiat silloin, kun neuvottelukuntaa ei ole mahdollista saada koolle. Jaostossa on yhtä monta työnantaja- ja työntekijäpuolta edustavaa jäsentä. Jaostolla on oikeus kuulla asiantuntijoita.

Kertomusvuoden aikana työjaosto kokoontui viisi kertaa. Työjaostossa valmisteltiin neuvottelukunnan kokouksia sekä osallistumista kesän työkonferenssiin. Asiantuntijoilla tarvittaessa täydennetyissä kokouksissa valmisteltiin ILO:n 100-vuotisjuhlavuoden kevään ja syksyn sekä vuoden 2020 alussa pidettäviä Suomen tilaisuuksia (ks. tarkemmin kohta 2.1). ILO:n jäsenvaltioilleen esittämään toiveeseen ratifioida sen 100-vuotisjuhlavuotena joku yleissopimus liittyen kartoitettiin Suomen ratifiointimahdollisuuksia.

Työjaoston kokoonpano on liitteenä 1.

1.2. Sopimusjaosto

Sopimusjaosto käsittelee kysymyksiä, jotka koskevat ILO:n hyväksymien yleissopimusten ja suositusten suhdetta ja vastaavuutta Suomen kansallisen lainsäädännön ja käytännön kanssa sekä mainituista seikoista ILOlle annettavia raportteja. Tässä tarkoituksessa sopimusjaosto:

- a) käsittelee yleissopimuksia ja suosituksia koskevat luonnokset hallituksen esityksiksi ja antaa niistä lausuntonsa,
- b) käsittelee yleissopimuksia koskevat vuosiraporttiluonnokset ja antaa niistä lausuntonsa,
- c) käsittelee ILO:n toimialakomiteoiden kokouksia varten valmisteltavista raporteista annettavat lausunnot,
- d) selvittää ratifioimattomien yleissopimusten suhdetta kansalliseen lainsäädäntöön ja kyseisten yleissopimusten ratifiointimahdollisuuksia ja antaa tästä määräajoin selonteon neuvottelukunnalle,
- e) valmistelee muut ILO:n yleissopimusten ja suositusten soveltamiseen ja täytäntöönpanoon liittyvät kysymykset,
- f) pyrkii osaltaan tekemään ILO:n sopimustoimintaa tunnetuksi,
- g) selvittää ja laatii esityksiä siitä, miten ILOlle annettavien raporttien valmistelua voidaan kehittää. Tässä tarkoituksessa se erityisesti pyrkii yhteistyön kehittämiseen tilastojen tuotannosta vastaavien tahojen kanssa.

Kunnallisen työmarkkinajärjestön (KT Kuntatyönantajat) edustaja kutsutaan asiantuntijana sopimusjaoston kokouksiin silloin, kun niissä käsitellään erityisesti kuntapuolen intressissä olevia asioita.

Kertomusvuoden aikana sopimusjaosto kokoontui kolme kertaa. Jaosto valmisteli ja käsittelee raportit suosituksista nro 168, 169, 184, 198 ja 204, jotka liittyvät ratifioimattomien sopimusten (art. 19) raportointiin. Mainitut suositukset koskevat vammaisia henkilöitä, työllisyyspolitiikkaa, kotityötä, työsuhdetta ja siirtymistä epävirallisesta viralliseen talouteen. Jaosto valmisteli ja käsittelee myös raportit kahdeksan Suomen ratifioiman yleissopimuksen (nro 27, 87, 98, 108, 137, 144, 152 ja MLC) noudattamisesta (art. 22). Mainitut sopimukset koskevat järjestäytymisvapautta ja kollektiivista neuvotteluoikeutta, kolmikantaneuvottelua, satamatyötä sekä merityötä. Kartoitettiin mahdollisuuksia ratifioida ILO:n 100-vuotisjuhlavuotena joku yleissopimus ILO:n jäsenvaltioilleen esittämän toiveen mukaisesti. Keskusteltiin ILO:n ehdottamasta työtapaturma- ja ammattitautikorvauksia koskevien sopimusten nro 17 ja 18 kansallisesta irtisanomisesta Suomen ratifioitua samoja asioita koskevat uudemmat sopimukset. Asiaa selvitetään STM:ssä.

Valmisteltiin Suomen kantoja ILO:n maantieliikenteen sosiaalilainsäädäntöä koskevassa asiantuntijakokouksessa 23.-27.9.2019 käsiteltyyn ohjeistoon.

Jaostossa käsiteltiin kesällä kirjallisessa menettelyssä ILO:n lausuntopyyntö vuoden 2020 työkonferenssiin liittyvästä merityötä koskevien sopimusten nro 8, 9, 16, 53, 73, 74, 91 ja 145 kumoamisesta sekä sopimusten nro 7, 54, 57, 72, 76, 93, 109, 179 ja 180 ja suositusten nro 27, 31, 49, 107, 137, 139, 153, 154, 174, 186 ja 187 pois vetämisestä.

Sopimusjaoston kokoonpano on liitteenä 1.

2. ILO-neuvottelukunnan toiminta vuonna 2019

2.1 ILO:n 100-vuotisjuhlavuoden kansalliset tilaisuudet

Kertomusvuotta on leimannut ILO:n 100-vuotisjuhla. Neuvottelukunta, sosiaali- ja terveysministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö järjestivät ILO:n 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi kaksi iltapäiväseminaarina. Ensimmäinen pidettiin Tampereen yliopistolla 9.5.2019 ja toinen Rovaniemen yliopistolla 19.9.2019. Tampereen tilaisuudessa erityisteemana oli osaamisen kehittäminen työelämän murroksessa. Rovaniemen tilaisuuden erityisteemana oli tasa-arvo ja tilaisuuteen osallistui muun muassa ILOsta yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta vastaava päällikkö Shauna Olney. Tilaisuuksien ohjelmat ovat liitteinä 2 ja 3.

Neuvottelukunnan jäseniä osallistui myös Helsingin yliopiston 18.9.2019 järjestämään ILO:n 100-vuotisseminaariin.

Suomen Geneven suurlähetystö järjesti yhdessä Sveitsin ja Irlannin kanssa iltapäiväseminaarin Genevessä 27.11.2019 (ohjelma liitteenä 4)

2.2. Kokoukset

ILO-neuvottelukunta kokoontui kertomusvuoden aikana viisi kertaa. Neuvottelukunta hyväksyi Suomen ILO:n perussopimuksen 19 artiklan mukaiset raportit ILOlle viidestä suosituksesta ja 22 artiklan mukaiset raportit ILOlle kahdeksasta Suomen ratifioimasta yleissopimuksesta (ks. tarkemmin s. 2).

Neuvottelukunnassa keskusteltiin Tilastokeskuksen edustajan Hanna Sutelan alustuksella Työtilastokonferenssin 10.-19.10.2018 kulusta ja tuloksista sekä kahdessa kokouksessa STM:n edustajan Päivi Hämäläisen alustuksella Suomen aloitteesta työsuojelukoalitioksi.

ILO:n hallintoneuvoston asialistaan liittyen neuvottelukunta kuuli ulkoministeriön edustajia YK:n reformeista. Tanja Grén selvitti YK:n kehitysjärjestelmäreformia ja Anna Salovaara hallintoreformia sekä rauha- ja turvallisuusreformia. Samalla keskusteltiin uudistuksen vaikutuksista ILO:n asemaan ja rooliin sekä asian valmistelusta YK:ssa ja ILOssa.

Hallintoneuvoston kokouksiin liittyen neuvottelukunnassa keskusteltiin ILO:n toiminnan kehittämistä, mukaan lukien sen työstandardien sekä niiden valvontamenettelyjen uudistamisesta, ILO:n työkonferenssin ja hallintoneuvoston toiminnan uudistamisesta sekä seuraavien työkonferenssien aiheista.

Kartoitettiin mahdollisuuksia ratifioida ILO:n 100-vuotisjuhlavuotena joku yleissopimus ILO:n jäsenvaltioilleen esittämän toiveen mukaisesti. Neuvottelukunnassa ei päädytty esittämään vuoden 2019 aikana tapahtuvaa ratifiointia, mutta esille nousivat mahdollisesti myöhemmin ratifioitavina sopimuksina sosiaaliturvaa koskeva sopimus 102, jonka osalta STM jatkaa selvittämistä. Varsinaisia esteitä

ei ehkä olisi myöskään hotelli- ja ravintoalan työtä koskevan sopimuksen nro 172 ratifiointille. Neuvottelukunnassa todettiin, että joka tapauksessa ollaan ensi vuoden aikana arvioimassa ILO:n uusimman väkivallan ja häirinnän poistamista työssä koskevan sopimuksen ratifiointimahdollisuuksia.

Keskusteltiin ILO:n ehdotuksesta, että Suomi irtisanoisi työtapaturma- ja ammattitautikorvauksia koskevat sopimukset nro 17 ja 18, koska Suomi on ratifioinut samoja asioita koskevat uudemmat sopimukset. Asiaa selvitetään STM:ssä.

Keskusteltiin ILO:n 100-vuotisjuhlavuoteen liittyvistä tilaisuuksista Suomessa ja Genevessä.

Neuvottelukunta piti 28.5.2019 yhteisen kokouksen työkonferenssivaltuuskunnan kanssa. Siinä käsiteltiin konferenssin aiheita ja käytännön järjestelyjä. Konferenssin jälkeen (28.8.2019) keskusteltiin sen päätösten seurannasta.

Myös Geneven pysyvä edustusto (Antti Närhinen) osallistui mahdollisuuksien mukaan neuvottelukunnan kokouksiin etäyhteydellä.

2.3. Työkonferenssi

ILO:n 108. työkonferenssi pidettiin Genevessä 10. - 21.6.2019. Työministeri Timo Harakka osallistui konferenssiin 13.-14.6.2019. Suomen konferenssivaltuuskunnassa olivat hallituksen edustajina Liisa Heinonen (TEM) ja Sari Lehtiranta (Suomen pysyvä edustusto Geneve), hallituksen edustajien varajäsenenä Hanna-Mari Pekuri (STM) ja Antti Närhinen (Suomen pysyvä edustusto Geneve) sekä hallituksen edustajien neuvonantajina Päivi Kantanen (TEM), Päivi Yli-Pietilä (STM) ja Eeva Vasara ja Milla Lahtela (Suomen pysyvä edustusto Geneve). Työnantajavaltuutettuna toimi Riitta Wärn (EK:sta) ja neuvonantajina Albert Mäkelä (Suomen Yrittäjät) ja Ilari Kallio (EK). Työntekijävaltuutettuna oli Paula Ilveskivi (SAK) varavaltuutettunaan Miia Kannisto (Akava) ja neuvonantajina Pirjo Väänänen (SAK), Maria Häggman 15.6. saakka ja Hannele Vettainen 16.6. lähtien (STTK).

Konferenssin komiteat käsittelivät:

- yleissopimusten ja suositusten soveltamista (applikaatiokomitea),
- väkivallan ja häirinnän poistamista työssä koskevan sopimuksen ja suosituksen hyväksymistä (toinen käsittely) sekä
- julistusta työn tulevaisuudesta (Committee of the Whole).
- Työn tulevaisuutta (teemakeskustelut).

EU:n puheenjohtajamaa Romania vastasi yhdessä EU:n ulkosuhdehallinnon kanssa EU-koordinaatiosta työkonferenssin aikana. Väkivallan ja häirinnän poistamista työssä koskevan komitean EU-koordinaatiosta vastasi Ranska. Irlanti vastasi julistuksen valmistelua koskevasta EU-koordinaatiosta.

Työkonferenssista on laadittu valtuuskunnan raportti (ILO-asiakirja 2/2019), jossa on esitetty konferenssin keskeiset tulokset.

2.4. Hallintoneuvoston kokoukset

Hallintoneuvostossa esille tulleita kysymyksiä käsiteltiin ILO-neuvottelukunnan kokouksissa. Suomi on hallintoneuvoston jäsen vuosina 2017 - 2020. Hallintoneuvosto pitää vuosittain kolme kokousta, joista yksi on yhden päivän ja muut parin viikon pituisia.

Hallintoneuvoston 335. kokoukseen 12. - 22.3.2019 osallistui TEM:stä ensimmäisellä viikolla neuvotteleva virkamies Päivi Kantanen ja toisella viikolla neuvottelukunnan puheenjohtaja Liisa Heinonen. Geneven pysyvältä edustustosta kokouksen delegaatioon kuuluivat suurlähettiläs Terhi Hakala, Sari Lehtiranta ja Antti Närhinen.

Hallintoneuvoston 336. kokouksessa 22.6.2019 Suomea edustivat Päivi Kantanen TEM:stä sekä Geneven edustustosta suurlähettiläs Terhi Hakala, Sari Lehtiranta ja Antti Närhinen.

Hallintoneuvoston 337. kokoukseen 28.10 - 7.11.2019 osallistuivat TEM:stä Liisa Heinonen ja Päivi Kantanen. Geneven pysyvältä edustustosta kokouksen delegaatioon kuuluivat suurlähettiläs Terhi Hakala, Sari Lehtiranta ja Antti Närhinen sekä Pauliina Sohlo.

ILO:n hallintoneuvoston EU-koordinaation pohjaksi Suomi valmisteli EU-puheenjohtajakaudellaan neuvoston päätelmät EU:n tuesta ILO:n 100-vuotisjulistuksen toimeenpanossa. EU:n työllisyys-, sosiaali-, terveys- ja kuluttaja-asioiden neuvosto hyväksyi päätelmät 24.10.2019 kokouksessaan.

EU-koordinaatiosta hallintoneuvoston kokousten aikana vastasivat EU:n puheenjohtajamaan ominaisuudessa kevätkaudella Romania ja syksyllä Suomi yhdessä EU:n ulkosuhdehallinnon kanssa.

2.5. Pohjoismaiset hallitusten ILO-koordinaatiokokoukset

Kertomusvuonna pidettiin kolme pohjoismaista hallitusten koordinaatiokokousta, ennen kevään ja syksyn hallintoneuvoston istuntoja ja ennen työkonferenssia (Oslossa 14.3.2019, Helsingissä 21.5.2019 sekä Tukholmassa 22.10.2019). Kokouksiin osallistui Suomen, Ruotsin, Norjan, Tanskan ja Islannin ILO-asioista vastaavia virkamiehiä.

Myös näissä kokouksissa esillä olleita asioita on käsitelty neuvottelukunnan kokouksissa.

2.6. Muut ILO-kokoukset, joihin Suomi on osallistunut

ILO:n seminaariin Future of Work 4.-5.4.2019 Islannissa osallistuivat Liisa Heinonen, Päivi Kantanen, Antti Närhinen, Paula Ilveskivi, SAK, Miia Kannisto, Akava ja Hannele Vertainen, STTK.

ILO:n seminaariin the Future of Work, today, tomorrow, for all 9.4.2019 Brysselissä osallistui muun muassa Liisa Heinonen, TEM.

ILO:n seminaariin Law for Justice 15.-17.4.2019 Genevessä osallistuivat Päivi Kantanen ja Elli Nieminen, TEM, Henna Huhtamäki, STM ja Hannele Vertainen, STTK.

ILO:n kokoukseen Meeting of Experts to Adopt Guidelines on the Promotion of Decent Work and Road Safety in the Transport Sector, 23 – 27.9.2019 osallistuivat Suomesta Aino-Maija Alstela, STM (asiantuntija), Veli-Matti Syrjänen, LVM (avustaja) ja Päivi Kantanen, TEM (tarkkailija). Kokouksesta on laadittu erillinen raportti.

3. Tiedotustoiminta

ILO-asioista tiedotetaan työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivujen kautta. Suomen työkonferenssi-valtuuskunnan raportti sisältää myös ILO:n perussäännössä edellytetyn eduskunnan informoinnin ILO:n työkonferenssin päätöksistä. Raportti julkaistiin sähköisenä. Linkki TEM:n ILO-alasivulle: <https://tem.fi/iloa-koskevat-julkaisut-ja-raportit>.

Sivustolla on linkkejä myös muihin relevantteihin ja ajankohtaisiin ILO-aineistoihin.

Muun muassa osana ILO:n 100-vuotisjuhlavuotta tietoa ILOsta on pyritty jakamaan mm yleisölle avoimin seminaarein, blogin avulla sekä lehtiartikkeleiden ja sosiaalisen median (lähinnä Twitter) kautta.

3.1. ILO internetissä

Työ- ja elinkeinoministeriön ILO-verkkosivuilla esitellään myös laajemmin ILOa koskevaa tietoa, linkki TEM:n ILO-alasivulle: <https://tem.fi/kansainvalinen-tyojarjesto-ilo1>.

Alasivuille lisätty aineisto on ryhmitelty ILO:n julkaisuihin, ILOlle toimitettuihin raportteihin sekä ILO:n yleissopimus- ja suositusteksteihin. Kansainvälisen työjärjestön ILO:n yleissopimukset -julkaisun relevantti sisältö on päivitetty suomenkielisiksi alasivuuksi.

ILO:n 100-vuotisjuhlavuoden tilaisuuksille (mm. materiaalit ja tallenteet) luotiin myös oma alasivunsa, linkki TEM:n ILO-alasivulle: <https://tem.fi/ilo-100-vuotta>.

Suomenkielisen sähköisen esitteen numerotiedot ILOsta ja sen toiminnasta ovat syksyltä 2014.

Lisätietoja ILO:n toiminnasta saa englanniksi, ranskaksi ja espanjaksi ILO:n kotisivulta (ilo.org), linkki ILO:n sivulle: <https://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm>.

ILO-NEUVOTTELUKUNNAN KOKOONPANO VUONNA 2019

Puheenjohtaja:

Liisa Heinonen, hallitusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Varapuheenjohtaja:

Hanna-Mari Pekuri, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Johanna Karanko, yksikön päällikkö, ulkoministeriö

Henna Huhtamäki, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

Mika Happonen, neuvotteleva virkamies, Valtion työmarkkinalaitos

Ritva Liivala, työmarkkinalakimies, Kunnallinen työmarkkinalaitos

Mika Kärkkäinen, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry (Kärkkäisen erottua EK:n palveluksesta edustajana on toiminut kesästä 2019 lähtien asiantuntija Katja Miettinen)

Aapo Heikurainen, työmarkkina-asiantuntija, EK ry / Teknologiateollisuus

Albert Mäkelä, asiantuntija, Suomen Yrittäjät SY ry

Paula Ilveskivi, lakimies, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Pekka Ristelä, kansainvälisten asioiden päällikkö, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Hannele Vertainen, lakimies, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry

Miia Kannisto, johtava asiantuntija, Akava ry

Neuvottelukunnan sihteerit:

Päivi Kantanen, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

Elli Nieminen, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö

Erja Matikainen, suunnittelija, työ- ja elinkeinoministeriö

TYÖJAOSTON KOKOONPANO

(jaostot on asetettu ja sihteerit valittu neuvottelukunnan kokouksessa 3.2.2017)

Puheenjohtaja:

Liisa Heinonen, hallitusneuvos, TEM

Varapuheenjohtaja

Hanna-Mari Pekuri, hallitusneuvos, STM

Jäsenet:

Mika Kärkkäinen, asiantuntija (Kärkkäisen erottua EK:n palveluksesta edustajana on toiminut kesästä 2019 lähtien asiantuntija Katja Miettinen)

Paula Ilveskivi, lakimies, SAK

(varalla Hannele Vertainen, lakimies, STTK)

Jaoston sihteereinä ovat toimineet neuvottelukunnan sihteerit.

SOPIMUSJAOSTON KOKOONPANO

Puheenjohtaja:

Liisa Heinonen, hallitusneuvos, TEM

Varapuheenjohtaja

Hanna-Mari Pekuri, hallitusneuvos, STM

Jäsenet:

Henna Huhtamäki, neuvotteleva virkamies, STM

Mika Kärkkäinen, asiantuntija, EK (Kärkkäisen erottua EK:n palveluksesta edustajana on toiminut kesästä 2019 lähtien asiantuntija Katja Miettinen)

Albert Mäkelä, asiantuntija, SY

Paula Ilveskivi, lakimies, SAK

Miia Kannisto, johtava asiantuntija, Akava
(varalla Hannele Vertainen, lakimies, STTK)

Jaoston sihteereinä ovat toimineet neuvottelukunnan sihteerit.

LIITE 2

Osaaminen ja johtajuus muuttuvassa työelämässä

Seminaari ILO:n 100-vuotisen taipaleen kunniaksi

Kansainvälinen työjärjestö, ILO täyttää 100 vuotta vuonna 2019. ILO:n prioriteetteihin kuuluu mm. työntekijöiden perusihmisoikeuksien ja ihmisarvoisen työn edistäminen jäsenvaltioissa ja globaalilla tasolla.

Suomi juhlistaa ILO:n 100 vuoden taivalta kansallisella seminaarisarjalla, joka liittyy ILO:n prioriteetteihin ja toimintaan yhteistyössä ILO:n, työ- ja elinkeinoministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön, yliopistojen sekä työmarkkinaosapuolten kanssa. Seminaarit järjestetään Tampereella, Rovaniemellä ja Helsingissä.

Torstai 9.5.2019 Tampereen Yliopisto, Linna K103, Kalevantie 5, Tampere

12.00 – 12.10	Tervetuliaissanat ja videotervehdys ILO:sta Ylijohtaja Raimo Antila, sosiaali- ja terveysministeriö
12.10 – 12.30	Miten ILO:n toiminta on vaikuttanut Suomessa ja miten ILO-asioita käsitellään Suomessa? Hallitusneuvos Liisa Heinonen, työ- ja elinkeinoministeriö Neuvotteleva virkamies Päivi Kantanen, työ- ja elinkeinoministeriö Hallitusneuvos Hanna-Mari Pekuri, sosiaali- ja terveysministeriö
12.30 – 13.15	Miten työelämä muuttuu vai muuttuuko? Dosentti, yliopistolehtori, YTT Pasi Pyöriä, Tampereen yliopisto
13.15 – 14.00	Miten varmistaa osaaminen työelämän muutoksessa? Dosentti, yliopistotutkija, VTT Arja Haapakorpi, Tampereen yliopisto
14.00 – 14.30	Kahvitauko
14.30 – 15.15	Miten käy johtamisen - johtaja, sparraaja vai itsensä johtaja? Yliopistolehtori, FT Perttu Salovaara, Tampereen yliopisto
15.15 – 15.45	Yrityksen puheenvuoro (Kiilto)
15.45 – 16.15	Työmarkkinajärjestöjen edustajien kommenttipuheenvuorot Johtaja Saana Siekinen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK Johtaja Riikka Heikinheimo, Elinkeinoelämän keskusliitto EK
16.15 – 16.40	Tilaisuuden yhteenveto ja keskustelu ILO asioiden asiantuntija Wiking Husberg
16.40 – 16.45	Loppusanat Johtaja Liisa Hakala, sosiaali- ja terveysministeriö

LIITE 3

Kansainvälinen työjärjestö ILO ja yhdenvertaisuuden edistäminen (sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus työssä, väkivalta ja häirintä työssä, kotitaloustyö)

Seminaari ILO:n 100-vuotisen taipaaleen kunniaksi

Kansainvälinen työjärjestö ILO täyttää 100 vuotta vuonna 2019. ILO:n toiminnan prioriteetteihin kuuluu työntekijöiden perus- ja ihmisoikeuksien sekä ihmisarvoisen työn edistäminen sen jäsenvaltioissa ja globaalilla tasolla.

Suomi juhlistaa ILO:n 100 vuoden taivalta kansallisella seminaarisarjalla, joka liittyy ILO:n toimintaan yhteistyössä ILO:n, työ- ja elinkeinoministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön, yliopistojen sekä työmarkkinaosapuolten kanssa. Seminaarit järjestetään Tampereella, Rovaniemellä ja Helsingissä.

Torstai 19.9.2019 Lapin Yliopisto, Asko ja Esko -sali, Yliopistonkatu 8, Rovaniemi

12.00 – 12.30	Avauspuheenvuoro Liisa Heinonen, Suomen ILO-neuvottelukunnan puheenjohtaja
	ILO:n toiminta ja vaikuttavuus Suomessa sekä ILO:n asioiden käsittely sekä sopimusten valvontamenettely Hallitusneuvos Liisa Heinonen, työ- ja elinkeinoministeriö Hallitusneuvos Hanna-Mari Pekuri, sosiaali- ja terveysministeriö Neuvotteleva virkamies Päivi Kantanen, työ- ja elinkeinoministeriö
12.30 – 13.15	Kansainvälinen työjärjestö ILO ja sukupuolten yhdenvertaisuus: Äitiyssuojelusta väkivallan ja häirinnän poistamiseen Johtaja, Gender, Equality and Diversity Branch (GED) Shauna Olney, Kansainvälinen työjärjestö
13.15 – 14.00	Väkivalta on tasa-arvokysymys, myös työelämässä Akatemiaprofessori Johanna Niemi, Turun yliopisto
14.00 – 14.15	Väkivalta ja häirintä työssä -yleissopimus Suomen kannalta Hallitusneuvos Hanna-Mari Pekuri, sosiaali- ja terveysministeriö
14.15 – 14.45	Kahvitauko
14.45 – 15.15	Kotitaloustyö ja ILO:n kotitaloustyöyleissopimuksen 189 merkitys Vanhempi tutkija Merita Jokela, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL)
15.15 – 15.45	Työmarkkinajärjestöjen edustajien puheenvuorot ILO:n merkityksestä Lakimies Paula Ilveskivi, palkansaajakeskusjärjestöjen (PSKJ) edustaja Johtava asiantuntija Riitta Wärn, työnantajien edustaja
15.45 – 16.15	Keskustelua ja lopetus Neuvotteleva virkamies Päivi Kantanen, työ- ja elinkeinoministeriö

THE FUTURE OF WORK SUMMIT

Panel discussion and workshops

Permanent Mission of Finland to the UN, Permanent Mission of Switzerland to the UN, Permanent Mission of Ireland to the UN and the EU Delegation to the UN

27 November 2019, 13:30 - 19:30, Auditorium Ivan Pictet, Maison de la paix, Geneva

The world of labour is at a critical juncture. Technology is profoundly transforming the way we work and the skills we need. A changing economic landscape generates hopes and fears. Inequality, gender differences in employment, including pay gap between men and women and division between paid and unpaid work, persist or even increase. What is required from governments, companies, international organisations and the representatives from workers and employers alike to address these challenges? Which answers can be developed?

In the context of the International Labour Organization Centenary and the 2030 Agenda, this summit will reflect on the urgent need to rethink collaboration and tools for a more inclusive, productive and sustainable future of work.

A series of interactive workshops will bring together stakeholders to reflect on four crucial aspects of a transformed world of work: the need for new skills and lifelong learning, the impact of new forms of work, the future of social dialogue and international governance of work.

A high-level panel will reflect on the key outcomes from the workshops and look at the governance of work in the 21st century.

Opening

13:30

Welcome remarks by organisers

Concurrent INTERACTIVE workshops

14:00

A – Skills, re-skilling, lifelong learning

What kind of arrangements, approaches and investments do we need (and by whom) for lifelong learning to be a reality for all and to adapt to the needs of working life?

Keynote speaker: **Manuela Geleng**, Director for Skills at the Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion, European Commission

Facilitator: **Isabelle Chappuis**, Executive Director of the Future Skills Lab, University of Lausanne

B – New forms of work and protection

How can stakeholders minimise the negative and optimise the positive impact of technological advances for a real human-centred and inclusive approach?

Keynote speaker: **Kithrona Cerri**, Director, Social Impact, World Business Council for Sustainable Development

Facilitator: **Azita Berar-Awad**, Senior Research Fellow, the Graduate Institute, Geneva and Former Director of the Employment Policy Department, ILO

Coffee Break

16:00

C – Social dialogue for a digital society

What are the new challenges and opportunities to safeguard decent work through social dialogue?

Keynote speaker: **Youcef Ghellab**, Head of the Social Dialogue and Tripartism Unit, ILO

Facilitator: **Jean-Michel Bonvin**, Professor, University of Geneva

D – International governance of work

How can multilateral institutions further strengthen their joint work on a sustainable future of work – what does this look like in principle and in practice?

Keynote Speaker: **Velibor Jakovleski**, Head of Research, Global Governance Centre, the Graduate Institute, Geneva

Facilitator: **Fiona Ward**, Director for ILO, Department of Business, Enterprise and Innovation, Ireland

Coffee Break

High-level panel

18:00

- **Richard Baldwin**, Professor of International Economics, the Graduate Institute, Geneva
- **Jean-Jacques Elmiger**, Ambassador, President of the 108th Centenary International Labour Conference, Switzerland
- **Tarja Halonen**, Former President of Finland
- **Dr Orlaigh Quinn**, Secretary General, Department of Business, Enterprise and Innovation, Ireland
- **Guy Ryder**, Director-General, International Labour Organisation

Moderated by

- **Imogen Foulkes**, BBC

This summit is organised in partnership with the Permanent Mission of Finland to the United Nations in Geneva, the Permanent Mission of Switzerland to the United Nations in Geneva, the Permanent Mission of Ireland to the United Nations in Geneva and the EU Delegation to the UN in Geneva.

The event will be followed by a reception.

FUTURE OF WORK SUMMIT

Constructing an inclusive, productive and sustainable future of work

Wednesday 27 November 2019

Auditorium Ivan Pictet, Maison de la paix, 1202 Geneva

DETAILED DESCRIPTION OF THE CONCURRENT INTERACTIVE WORKSHOPS

14:00

BUILDING BLOCK A – SKILLS, RE-SKILLING, LIFELONG LEARNING

An ever-changing world of work is leading to more and different transformations, not least because of technological development and digitalization. These have since quite long time changed the content of many work and jobs. Some see digitalization an evolution, others as a revolution. Work will not end, but the content of task will. Acquisition and renewal of skills and knowledge is of prior importance, because a competent workforce is the most important competitive factor. Learning at work is also one key driver of work motivation and engagement and contribute to self-development at work. Challenge is that conversion of people's skills is always relatively slow, and changes, for example, in demand for work are rapid. People's skills may fall behind.

- What kind of arrangements, approaches and investments we need (and by whom) for life-long learning to be reality for all and adapt enough to needs of the working life?
- How to prevent the increase of inequality in skills? Case example: more women into technology driven sectors and occupations?

Keynote speaker

MANUELA GELENG, Director for Skills at the Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion, European Commission

Facilitator

ISABELLE CHAPPUIS, Executive Director of the Future Skills Lab, University of Lausanne

14:00

BUILDING BLOCK B – NEW FORMS OF WORK AND PROTECTION

Technological developments such as Robotics, the Internet of Things and Artificial Intelligence are leading to an everchanging world of work. Their increasing accessibility means that more tasks can be executed automatically without direct human interaction. Combined with developments in energy production technologies and new forms of transportation, this might also mean shifts in the value chain. Traditional workplaces might be at risk, yet new opportunities in upcoming work fields will foreseeably arise. At the same time, technology might also lead to opportunities to better safeguard workers' rights: Blockchain mechanisms for example might help control the application of standards along the value chain.

- What are the jobs of the future?
- How can all stakeholders minimize the negative and optimize the positive impact of technological advances for a real humancentered and inclusive approach?
- How to keep international standards up-to-date for the ever-changing pattern of the world of work?

Keynote speaker

KITRHONA CERRI, Director, Social Impact, World Business Council for Sustainable Development

Facilitator

AZITA BERAR-AWAD, Senior Research Fellow, the Graduate Institute, Geneva

16:00

BUILDING BLOCK C – SOCIAL DIALOGUE, COLLECTIVE BARGAINING IN THE FUTURE

Digitalization will have profound effects not only on the nature of tasks, but equally on the social and legal structures within which we perform that work. New forms of businesses, such as the gig economy and platforms businesses blur the lines between different employment relationships, with direct effects on workers' respective rights. With such developments, social dialogue, the process whereby trade unions and employer organizations negotiate common work standards, might equally face new challenges. Yet, one will argue that in a world of transformation and increasing inequalities, its consensus-finding nature remains a key component of social cohesion and stability.

- What is the future of social dialogue?
- What are new challenges and opportunities to safeguard decent work through social dialogue?
- What roles can and must other actors play to support social cohesion in a transforming world?

Keynote speaker

YOUCEF GHELLAB, Head of the Social Dialogue and Tripartism Unit, ILO

Facilitator

JEAN-MICHEL BONVIN, Professor, University of Geneva

16:00

BUILDING BLOCK D – INTERNATIONAL GOVERNANCE OF WORK

Multilateralism is under increasing pressure and is asked to confront many questions in relation to its perceived and actual capacity to deliver credible responses to the global challenges. The current structures, institutions and established practices have developed through many different historical contexts, but there is little doubt that they need to evolve and adapt. The future of decent and productive forms of work necessitates coherence across trade, financial, economic, educational, employment and social policies, and not least on the environmental agenda where climate change has reached a tipping point for humanity. More cooperation between the relevant parties and organizations within the multilateral and international action - in the public sector, but also with the private sector – is required. This global governance agenda seems to point toward more collaboration, increased partnerships and shared agendas as the way forward. On the other hand, one might also argue that we need more specialisation and a clear division of labour globally to tackle some of these challenges.

- How can multilateral institutions further strengthen their joint work on sustainable future of work – what does this look like in principle and in practice?
- Can we deliver more through public-private-partnership at the multilateral level? How do we govern these processes to ensure that the goals and objectives of these initiatives are respected in terms of the global public interest?
- How do we ensure the incentives are correctly balanced for actors to engage in these structures and processes?

The Declaration on the Future of Work marks a clarion call for the implementation of the ILO's human-centred agenda – we hope this workshop will constructively explore the critical questions as to how we build a multilateral coalition to deliver on this critical agenda.

Keynote speaker

VELIBOR JAKOVLESKI, Head of Research, Global Governance Centre, the Graduate Institute, Geneva

Facilitator

FIONA WARD, Director for ILO, Department of Business, Enterprise and Innovation, Ireland